

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ให้กับ คณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรง เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี เก่งและมีความสุข (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, หน้า 1)

กฎกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ด้านการบริหารงานทั่วไป ไว้ดังนี้ การพัฒนา ระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่าย การศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน การจัดระบบ การบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา การดำเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำ สำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือ เลิกสถานศึกษา การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การทัศนศึกษา งานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์ งานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น การรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในการลงโทษนักเรียน
(คู่มือกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550, หน้า 105 – 121)

การบริหารทั่วไปเป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนในการสนับสนุน ส่งเสริมการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดการบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้มีคุณภาพ สะดวก การบริหารทั่วไปจึงมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นงานให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยังเป็นงานประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และผลงานของโรงเรียนต่อสาธารณชนด้วย นอกจากนี้การบริหารทั่วไปมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการทางการศึกษาทุกรูปแบบทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ตลอดจนการจัดและให้บริการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาระบบ และเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผน การศึกษา งานการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและการวางแผน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา งานเลขานุการคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา การดำเนินงานธุรการ และพัสดุ การอำนวยความสะดวกด้านบุคลากร การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การจัดตั้ง ยุบ รวมและเลิกสถานศึกษา การอำนวยความสะดวกและการประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การทัศนศึกษา การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งาน การศึกษา การส่งเสริมสนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงานและสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น งานกำกับดูแลสถานศึกษา ติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานการจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน (สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา, 2545, หน้า 57 – 58)

ภารกิจของโรงเรียน ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พอสรุปได้ดังนี้ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการให้ศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียนและสังคมให้บรรลุความมุ่งหมาย

ที่กำหนด ซึ่งเป็นการศึกษาตลอดชีวิต จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นักเรียนปกติ นักเรียนพิการ นักเรียนด้อยโอกาสและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ จัดการศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัด 3 รูปแบบ คือ ในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยตามความเหมาะสม ปฏิรูปการเรียนรู้ตามหลักการและแนวทางที่กำหนดไว้ เช่น จัดตามธรรมชาติและศักยภาพของนักเรียนแต่ละวัยและแต่ละคนจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน ตลอดจนจัดการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยปรับใช้หลักสูตรแกนกลางให้เหมาะสมกับสภาพ ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นที่ตั้งโรงเรียน จัดระบบกระบวนการเรียนรู้ชีวิตให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยให้การศึกษาดูแบบตามความจำเป็นและความเหมาะสม จัดให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ ตลอดจนส่งเสริมให้ได้กระบวนการวิจัยโรงเรียน บริหารจัดการโรงเรียนตามการกระจายอำนาจการบริหารทั้งด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณและด้านการบริหารงานทั่วไป สอดคล้องกับหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเต็มที่ จัดการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งคุณภาพภายในและภายนอก ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด พัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรอื่น เพื่อจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับแนวทางหลักการที่กำหนดตามการปฏิรูปการศึกษา แสวงหาเทคโนโลยี ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน (ธีระ รุญเจริญ, 2550, หน้า 257)

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม มี 2 สำนักงานเขตพื้นที่ คือ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ดูแล รับผิดชอบโรงเรียนต่าง ๆ ใน 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองนครพนม อำเภอธาตุพนม อำเภอนาแก อำเภอเรณูนคร อำเภอปลาปาก และอำเภอวังยาง 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ดูแลรับผิดชอบโรงเรียนต่าง ๆ ใน 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอท่าอุเทน อำเภอโพนสวรรค์ อำเภอบ้านแพง อำเภอศรีสงคราม อำเภอนาหว้า และอำเภอนาทม ซึ่งทุกโรงเรียนจะต้องบริหารจัดการโรงเรียนให้เป็นไปตามการกระจายอำนาจให้โรงเรียนเป็น “นิติบุคคล” ดูแลบริหารจัดการงานในโรงเรียน 4 ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ฝ่ายบริหารงานบุคคล ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ และฝ่ายบริหารงานทั่วไป โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กฎหมาย

กำหนดมีโรงเรียน จำนวน 443 โรงเรียน ซึ่งมีโรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึง ระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 376 โรงเรียน โรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 67 โรงเรียน มีห้องเรียน จำนวน 4,189 ห้องเรียน ผู้บริหารและครู จำนวน 4,878 คน นักเรียน จำนวน 42,979 คน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม, 2561, หน้า 7)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้ที่ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียนให้รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน จึงมีความสนใจที่จะศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไป รวมถึงแนวทางพัฒนาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม เพื่อนำผลการศึกษาเสนอต่อผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นสารสนเทศทางการบริหารและได้แนวทางพัฒนาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ต่อไป

คำถามของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

4. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

5. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอน จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

6. แนวทางการพัฒนาสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนมที่เหมาะสม ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบ สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพแตกต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

5. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน

6. เพื่อหาแนวทางพัฒนาสภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนและแก้ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง

2. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

3. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

4. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

5. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอน จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไป ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน
2. ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม
3. ผลที่ได้จากการวิจัย จะเป็นข้อมูลสารสนเทศ สำหรับผู้เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มงานบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนมให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยครอบคลุมเฉพาะโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยมุ่งศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในด้านเนื้อหาหรือตัวแปรที่ศึกษามุ่งศึกษา คือ สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยใช้เนื้อหาจากกฎกระทรวงของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550 ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ทั้ง 22 งาน แล้วนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์จัดกลุ่มได้ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารและงานธุรการ 2) ด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 3) ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ 4) ด้านงานกิจการนักเรียน 5) ด้านการประสานงานการจัดการศึกษาและการประชาสัมพันธ์ (กฎกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550, หน้า 105 – 121)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย

2.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2561 จากโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ประกอบด้วย อำเภอปลาปาก อำเภอเรณูนคร อำเภอดงยาง อำเภอนาแก อำเภอเมืองนครพนม อำเภอธาตุพนม และจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ประกอบด้วย อำเภอบ้านแพง อำเภอนาทม อำเภโพนสวรรค์ อำเภอนาหว้า อำเภอศรีสงคราม อำเภอท่าอุเทน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,777 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 452 คน บุคลากรครู 4,325 คน จากทั้งหมด 452 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 356 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ของอำเภอ และโรงเรียน แต่ละขนาด โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้อำเภอและโรงเรียนที่เป็นหน่วยการสุ่ม ดังนี้ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ได้แก่ อำเภอปลาปาก อำเภอเรณูนคร อำเภอดงยาง มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 31 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 12 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ได้แก่ อำเภอนาทม อำเภอท่าอุเทน อำเภอบ้านแพง มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 25 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 15 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 3 โรงเรียน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น

3.1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

3.1.1.1 ผู้บริหาร

3.1.1.2 หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป

3.1.1.3 ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป

3.1.1.4 ครูผู้สอน

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่

3.1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.2.2 ระหว่าง 10 – 20 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 20 ปี

3.1.3 ขนาดของโรงเรียน ได้แก่

3.1.3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.3.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่

3.1.4.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

3.1.4.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

3.2 ตัวแปรตาม สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไป

3.2.1 ด้านการบริหาร และงานธุรการ มี 7 งาน ประกอบด้วย

3.2.1.1 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

3.2.1.2 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

3.2.1.3 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

3.2.1.4 การดำเนินงานธุรการ

3.2.1.5 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

3.2.1.6 การรายงานผลการปฏิบัติงาน

3.2.1.7 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

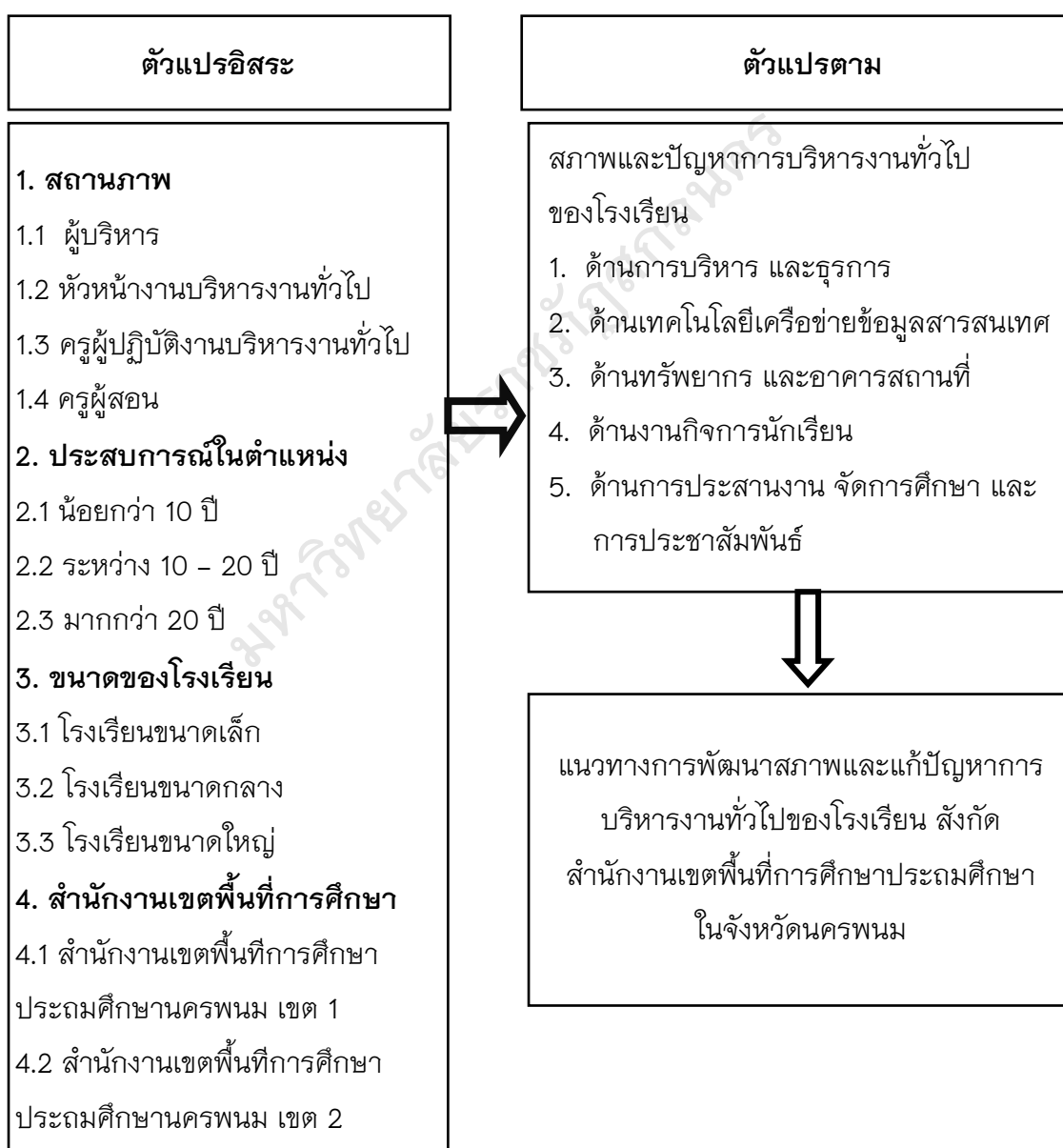
3.2.2 ด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ มี 2 งาน

ประกอบด้วย

- 3.2.2.1 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 3.2.2.2 งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 3.2.3 ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ มี 2 งาน ประกอบด้วย
  - 3.2.3.1 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
  - 3.2.3.2 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 3.2.4 ด้านงานกิจการนักเรียน มี 5 งาน ประกอบด้วย
  - 3.2.4.1 งานกิจการนักเรียน
  - 3.2.4.2 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
  - 3.2.4.3 การรับนักเรียน
  - 3.2.4.4 การทัศนศึกษา
  - 3.2.4.5 การจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษ
- 3.2.5 ด้านการประสานงานและการจัดการศึกษาและการ
 ประชาสัมพันธ์ มี 5 งาน ประกอบด้วย
  - 3.2.5.1 ประสานพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษา
  - 3.2.5.2 เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องจัดตั้ง ยุบ รวม
 หรือเลิกสถานศึกษา
  - 3.2.5.3 ส่งเสริมประสานการศึกษาในระบบ นอกระบบ
 และตามอัธยาศัย
  - 3.2.5.4 ประสานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน
 และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
  - 3.2.5.5 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
  - 3.2.5.6 ประชาสัมพันธ์งานจัดการศึกษา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามแนวคิดจากการกระจายอำนาจตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการกระจายอำนาจการบริหาร การจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (กฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ 2550, หน้า 105 – 121) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิตยาคมศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความหมายของคำในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิตยาคมศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. การบริหารงานทั่วไป หมายถึง กระบวนการส่งเสริมสนับสนุน อำนวยความสะดวก การให้บริการหรือการบริหารงานอื่น ๆ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ให้บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารและงานธุรการ หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม มีกระบวนการจัดระบบบริหารและพัฒนาโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 งาน ดังนี้

1.1.1 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา หมายถึง การเสนอและการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

1.1.2 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ จัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบทิศทางของเขตพื้นที่และของสถานศึกษา

1.1.3 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร หมายถึง การวิเคราะห์จัดทำแผนกลยุทธ์พัฒนาสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการพัฒนาสถานศึกษา

1.1.4 การดำเนินงานธุรการ หมายถึง การวางแผนออกแบบระบบงานธุรการ โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1.1.5 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง การกำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ผลการปฏิบัติงานแต่ละด้านของสถานศึกษา เผยแพร่ และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

1.1.6 การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง การจัดทำระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา

1.1.7 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน หมายถึง การจัดระบบเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการควบคุม การประเมินความเสี่ยงกิจกรรมการควบคุมสารสนเทศและการสื่อสารการติดตามประเมินผลของการควบคุมภายในหน่วยงาน

1.2 ด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม มีการพัฒนาบำรุงรักษา และมีการใช้เทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการจัดการบริหาร การรายงาน การบริการและการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย 2 งาน ดังนี้

1.2.1 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การระดมจัดหาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

1.2.2 งานพัฒนาระบบ และเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง การบำรุงรักษาและมีการใช้เทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการจัดการบริหาร การรายงาน

1.3 ด้านทรัพยากร และอาคารสถานที่ หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม มีการบริหารทั่วไปเกี่ยวกับด้านการระดมทรัพยากร และอาคารสถานที่ ประกอบด้วย 2 งาน ดังนี้

1.3.1 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา หมายถึง การกำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

1.3.2 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม หมายถึง การกำหนดแนวทางการวางแผน การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

1.4 ด้านงานกิจการนักเรียน หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม มีการจัดทำสำมะโนผู้เรียน รับนักเรียนรวมถึงการส่งเสริมการตัดกิจกรรมนักเรียนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 5 งาน ดังนี้

1.4.1 งานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

1.4.2 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน หมายถึง การสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

1.4.3 การรับนักเรียน หมายถึง การดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4.4 การทัศนศึกษา หมายถึง การดำเนินการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาออกสถานศึกษา

1.4.5 การจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษ หมายถึง การดำเนินการแก้ไข ป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในโรงเรียนของนักเรียน

1.5 ด้านการประสานงานและการจัดการศึกษาและการประชาสัมพันธ์ หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม มีการประสานงาน และพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษา การประชาสัมพันธ์ และการให้บริการที่เหมาะสม ประกอบด้วย 6 งาน ดังนี้

1.5.1 ประสานพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษา หมายถึง การกำหนดแผน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายและร่วมมือสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษา

1.5.2 เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิก สถานศึกษา หมายถึง เสนอข้อมูลและความต้องการในการยุบ รวม เลิก หรือปรับเปลี่ยน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.5.3 ส่งเสริมประสานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย หมายถึง การดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา

1.5.4 ประสานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษา

1.5.5 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น หมายถึง การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคในการจัดและพัฒนากการศึกษาของสถานศึกษา

1.5.6 ประชาสัมพันธ์งานจัดการศึกษา หมายถึง การวางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษา

2. สถานภาพ หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2561 ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2561

2.2 หัวหน้างานบริหารทั่วไป หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2561

2.3 ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารทั่วไป หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารให้ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานทั่วไป หรือบุคลากรในกลุ่มบริหารงานบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2561

2.4 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2561

3. ประสบการณ์ในตำแหน่ง หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานบริหารทั่วไปที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่ผ่านมาทั้งหมดโดยนับเป็นปี ดังนี้

3.1 น้อยกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของโรงเรียน ระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี

3.2 ระหว่าง 10 - 20 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของโรงเรียน ระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงาน 10 - 20 ปี

3.3 มากกว่า 20 ปีขึ้นไป หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของโรงเรียน ระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงาน 20 ปีขึ้นไป

4. ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกเป็น 3 ขนาด ได้แก่

4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนนักเรียน 1 - 120 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม

4.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนนักเรียน 121 - 300 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม

4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตาม

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมในจังหวัดนครพนม
หมายถึง หน่วยงานทางการบริหารด้านการศึกษาที่มีฐานะเป็นกอง สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่หลักในการจัดทำ นโยบาย แผนพัฒนา และ
มาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการ
ศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม
เขต 2

5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
หมายถึง เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย อำเภอเมืองนครพนม ชาติพนม นาแก ปลาปาก เรณู และวังยาง

5.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
หมายถึง เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย อำเภอศรีสงคราม นาหว้า บ้านแพง ท่าอุเทน โพนสวรรค์
และนาทม

6. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารทั่วไป
ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารทั่วไปและครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารทั่วไป ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2561

7. สภาพการบริหารงานทั่วไป หมายถึง สภาพการบริหารงานทั่วไปที่เป็น
จริงทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2561

8. ปัญหาการบริหารงานทั่วไป หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องเกี่ยวกับ
การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน
จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2561

9. แนวทางการพัฒนาสภาพการบริหารงานทั่วไปและแก้ปัญหาค
การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัด
นครพนม หมายถึง วิธีการในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ถ้าผลการวิจัยพบว่า สภาพการ

บริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าค่าเฉลี่ยรวม และปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม มีค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าเฉลี่ยรวม ก็นำผลการวิจัยในด้านนั้น ๆ มาตั้งประเด็นเป็นแนวทางในการพัฒนา แล้วนำแนวทางดังกล่าวไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร